

Obsah

Předmluva autora k českému vydání	9
Předmluva překladatelů	11
Kapitola 1: Na úvod	13
1.1 Co je to čínština?	14
1.1.1 Standardní čínština . . . 15	
1.1.2 Šíření standardní čínštiny <i>putonghua</i> v ČLR . . . 17	
1.1.3 <i>Putonghua</i> v Hongkongu . . . 18	
1.1.4 Standardní čínština v jihovýchodní Asii . . . 19	
1.1.5 Čínština jako světový jazyk . . . 19	
1.1.6 Kdo mluví s přízvukem . . . 19	
1.2 Problém převodu čínštiny do latinky	21
1.2.1 K čemu je dobrá transkripce . . . 21	
1.2.2 Než přišel <i>pinyin</i> . . . 22	
1.2.3 <i>Pinyin</i> . . . 24	
1.2.4 Jak se čínština přepisuje do češtiny . . . 25	
1.3 Učíme se čínsky	28
1.3.1 Umět aspoň trošku čínsky . . . 28	
1.3.2 Jak začít . . . 28	
1.3.3 Mám se učit i psát? . . . 28	
1.3.4 Jak dlouho mi potrvá, než se naučím čínsky? . . . 29	
1.3.5 HSK – Zkouška z čínštiny jako cizího jazyka . . . 30	
1.3.6 Jak se v minulosti cizinci učili čínsky . . . 31	
1.3.7 Jak se cizinci učí čínsky dnes . . . 33	
1.4 Je čínština těžká?	34
1.4.1 Tóny, znaky, gramatika . . . 34	
1.4.2 Má cenu učit se dialekty? . . . 35	
1.5 Čínština v českém prostředí	35
1.5.1 Učebnice čínštiny u nás . . . 35	
1.5.2 Česká sinologie . . . 36	
1.6 Slovní zásoba moderní čínštiny	37
Kapitola 2: Čínské znaky	39
2.1 Původ znaků	39
2.1.1 Šest tradičních kategorií znaků . . . 39	
2.1.2 Tři moderní kategorie znaků . . . 40	
2.1.3 Piktogramy . . . 41	
2.1.4 Výpůjčky . . . 42	
2.1.5 Fonogramy . . . 43	

2.2 Radikály	43
2.2.1 Kolik existuje radikálů? ...	43
2.2.2 Zjednodušené radikály ...	47
2.2.3 Návrh Sjednoceného seznamu radikálů ...	48
2.3 Fonetika	57
2.4 Kolik je vlastně čínských znaků?	60
2.4.1 Jak se naučit čínské znaky? ...	61
2.4.2 Znaky a <i>pinyin</i> ...	64
2.5 Zjednodušování tradičních znaků	65
2.5.1 Zjednodušené, nebo nezjednodušené znaky? ...	67
2.5.2 Srovnání tradičních a zjednodušených znaků ...	67
2.5.3 Zjednodušení znaků grafickým zjednodušením fonetik ...	68
2.5.4 Zjednodušení znaků vynecháním části původního znaku ...	68
2.5.5 Zjednodušení znaků podle jiných kaligrafických stylů ...	69
2.6 Znaky s více významy	69
2.7 Znaky s více než jednou výslovností.	70
2.8 Jak se efektivně učit čínské znaky	71
2.8.1 Učte se raději slova než znaky ...	71
2.8.2 Kolik potřebuji znát slov? ...	72
2.8.3 Kartičky se znaky ...	72
2.8.4 Psaní znaků jako motorická dovednost ...	73
2.9 Návrat tradičních znaků v dnešní Číně	73
2.10 Jak hledat v čínském slovníku	73
2.11 Jak psát čínské znaky	77
Kapitola 3: Dějiny a dialekty	81
3.1 Stručná historie čínského jazyka	81
3.1.1 Nejstarší dochované texty ...	87
3.2 Archaická čínština	87
3.3 Starověká čínština	89
3.4 Středověká čínština	90
3.5 Čínština za dynastie Yuan	92
3.6 Čínština, nebo mandarínština?	94
3.7 Čínské dialekty	96
3.7.1 Severočínské dialekty ...	98
3.7.2 Dialekty <i>wu</i> ...	99
3.7.3 Středočínské dialekty ...	101
3.7.4 Jižní dialekty ...	102
3.8 Srovnávací tabulka	107

Kapitola 4: Gramatika	111
4.1 Podstatná jména, zájmena a oslovení	111
4.1.1 Čínská příjmení a jména ...	117
4.1.2 Další výrazy pro oslovení ...	118
4.1.3 Oslovení v rodině ...	118
4.2 Číslovky	120
4.2.1 Řadové číslovky ...	122
4.2.2 Číslice v datech a příslovích ...	123
4.2.3 Procenta ...	123
4.3 Numerativy	124
4.4 Čínský kalendář	126
4.4.1 Dny v týdnu ...	126
4.4.2 Měsíce ...	127
4.4.3 Roční doby ...	128
4.4.4 Panovnícké éry ...	128
4.4.5 Nebeské větve a pozemské kmeny ...	129
4.5 Vyjadřování budoucího času	130
4.6 Slovce 了 le	131
4.6.1 Dokonavý vid – slovesná přípona 了 le ...	131
4.6.2 Změna stavu – větné slovce 了 le ...	132
4.6.3 Dvojí 了 le ...	133
4.7 Zkušenost v minulosti – přípona 过 guo	133
4.8 Trvání děje – přípona 着 zhe	133
4.9 Adjektiva	134
4.10 Tři strukturální slovce de: 的、地、得	134
4.10.1 Přivlastňovací slovce 的 de ...	134
4.10.2 Přísluvečné slovce 地 de ...	135
4.10.3 Strukturální slovce 得 de a komplementy ...	136
4.11 Větná slovce	136
4.11.1 Tázací slovce 吗 ma ...	137
4.11.2 Tázací slovce 呢 ne ...	137
4.11.3 Zdvořilé vybidnutí – slovce 吧 ba ...	137
4.11.4 Zdůrazněný postoj – slovce 啊 a ...	137
4.12 Zápor	137
4.13 Předmětná konstrukce s 把 bǎ	138
4.14 Konstrukce s 被 bèi a trpný rod	139
4.15 Srovnání	139

Kapitola 5: Výslovnost	141
5.1 Souhlásky	143
5.1.1 Souhlásky znělé a neznělé ...	143
5.1.2 Souhlásky přidechové a nepřidechové ...	145
5.1.3 Souhlásky tvrdopatrové ...	146
5.1.4 Souhlásky retroflexní ...	149
5.1.5 Ostatní souhlásky ...	151
5.1.6 Koncové -r ...	152
5.2 Samohlásky	153
5.3 Tóny	157
5.3.1 Vzájemné ovlivňování tónů ...	159
5.3.2 Lehký tón ...	160
5.4 Přízvuk, takty, intonace	161
5.5 Nepracujte v nevěstinci, nežeňte se s vozidlem!	163
Kapitola 6: A ještě něco navíc...	165
6.1 Čínština ve společenské komunikaci	165
6.1.1 Pozdravy ...	165
6.1.2 Zdvořilostní jazyk ...	165
6.1.3 Zdvořilostní fráze ...	166
6.1.4 Nedostatek konexí ...	167
6.2 Kulturně specifické výrazy	167
6.3 Nová slova	168
6.4 Výpůjčky ze staré čínštiny	170
6.5 Výpůjčky z cizích jazyků	172
6.5.1 Nápoje ...	174
6.5.2 Jídlo ...	174
6.5.3 Hudba a tanec ...	174
6.5.4 Zvířata ...	175
6.5.5 Sport a hry ...	175
6.5.5 Oblečení ...	176
6.5.6 Dopravní prostředky a zbraně ...	176
6.6 Čínská slova v angličtině a češtině	176
6.7 Zkratky	177
6.8 Konverzační vycpávky	179
6.9 Eufemismy	179
6.10 Zvolání	180
6.11 Neslušné výrazy	180

6.12 Přísloví a rčení	182
6.13 Rčení přejatá z klasické literatury	184
6.14 Rčení 歇后语 xiēhòuyǔ „počkej si na další větu“	187
6.15 Paradoxy	188
6.16 Citace	188
6.17 Závěr	190
Přílohy	191
Tradiční periodizace dějin Číny	191
Mapa Číny	192
Zdroje ilustrací a seznam citací	193
Podněty k další četbě	195
Česko-čínské a čínsko-české slovníky	201
Doporučená literatura v češtině	202
Rejstřík.	203